

Zhornova Olga I. Multimedia Competence of an Individual as the Psychosocial Basis of Simultaneous Increase of Individual's Sociality and Individuality

The present paper addresses the multimedia competence (MMC) as an individual resource of social life. Demonstrated has been a tendency for the individual's multimedia competence to become a basis of simultaneous increase of individual's sociality and individuality at the backdrop of complex and controversial socio-historical environment. It is stressed that MMC can be regarded as a personality feature, result of special training and indicator of individual's awareness, and a criterion of preparedness for relevant activity. Emphasized have been the two leading functions of MMC: to facilitate the consistent scientific world-view based on the cultural world-view and stimulate an individual's efforts to master the skills necessary for remote participation in solving socially important tasks by applying appropriate multimedia data and effectively interacting with the means of data presentation.

Key words: multimedia competence of an individual, customs, customary norms of social life.

© Жорнова О. І.

Н. І. Череповська

**ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ
ШКІЛЬНОЇ МЕДІАОСВІТИ**

Розглянуто актуальність медіаосвіти як засобу оптимальної медіасоціалізації молоді. Висвітлено теоретичні засади формування медіакультури особистості: загальні принципи медіаосвіти, педагогічні принципи навчання, психологічні принципи розвитку якостей особистості, необхідних для успішної адаптації у світі медіареальності. Показано, що психологічні принципи формування медіакультури учнів реалізуються за умов розвитку таких психологічних механізмів, як готовність до підвищення власної медіакультури, критичне мислення, творче медіасприймання, практичне застосування опрацьованої медіаінформації, поліпшення комунікації. Подано результати дослідження візуальної медіакультури учнів старших класів.

Ключові слова: медіаосвітні принципи, медіапедагогічні принципи, психологічні принципи медіаосвіти, психологічні механізми формування медіакультури учнів.

Проблема. Актуальність впровадження медіаосвіти в загальноосвітні школи нині вже не викликає сумніву у більшості спеціалістів, просунутих педагогів, батьків. Однак ця проблема залишається не розв'язаною, бо перемістилася в інші площини – підготовку медіапедагогічних кадрів та надання їм дієвого методичного інструментарію з формування медіакультури учнів. Ефективність методики викладання медіаосвітніх курсів та формування особистісної медіакультури зале-

жать від її психолого-педагогічних засад, які мають враховувати не тільки традиційні медіаосвітні, медіапедагогічні підходи, а й нові медіапсихологічні принципи та механізми розвитку оптимальної медіасоціалізації молоді.

З історії медіаосвіти відомо, що у першій третині ХХ ст. спочатку виникли “захисні” теорії, які негативно ставилися до медіа й медіа-контентів. Особливо популярними стали “практичні” теорії медіаосвіти, спрямовані на оволодіння медіапристроями та гуртковим видом роботи. У другій половині минулого століття й на початку нинішнього виникає багато теорій різних напрямів, які і далі продовжують розвиватися. Усі медіаосвітні теорії, підходи можна поділити за певними напрямками.

Так, до “захисного” напрямку належать теорії, які вважають медіазасоби злом або такими, що переважно негативно впливають на неповнолітніх. Це “протекціоністська” (Ф. Р. Левіс, Д. Томсон, 1933), “теологічна” (Дж. Пангент, М. О’Мейлі, 1999; Т. Засепа, 2005; В. Н. Духанин, 2005), “етична” (С. М. Пензін, 1987), а також деякою мірою “ідеологічна” (А. Грамскі, 1971; Дж. Еллар, 1979) та “екологічна” (М. Ф. Хілько, 2001; Б. В. Потятиник, 2002) медіаосвітні теорії.

До наступного напрямку можна віднести теоретичні розробки, спрямовані на *розвиток аналітичного, критичного мислення* учнів щодо медіа й медіапродукції. Передусім це теорія “розвитку критичного мислення” (Ж. Гонне, 2001; Л. Мастерман, 1985, 1994, 1997; Д. Букінгем, 1997; Р. Фергюсон, Л. М. Сімелі, Е. Уотс Пейліоте, 1999). Розвиток аналітичного, критичного мислення перцепієнтів під час сприймання культурних медіатекстів передбачають також “культурологічна” (К. Безелгет, 1995; Дж. Баукер, 1991; А. Харт, 1997; Б. Дункан, К. Ворсноп) та “семіотична” (Р. Барт, 1964; К. Метц, 1964; У. Еко, 1976) теорії медіаосвіти.

“Естетична” теорія (С. Халс, П. Ванел, 1964; Усов, 1989) хоча й збігається де в чому з “культурологічним”, “семіотичним” підходами, проте разом з тим більше спрямована на оцінювання художніх медіатворів й уособлює окремий – художньо-естетичний підхід.

Медіаосвітні теорії “задоволення потреб” медіаспоживачів та “практична” як оволодіння медіатехнічними пристроями спрямовані на реалізацію бажань аудиторії: чи то в обранні певних медіатекстів, чи то у використанні певних медіазасобів для реалізації власних цілей практичного характеру [1].

Зважаючи на те, що вітчизняна медіаосвіта перебуває не тільки у стані становлення, а й у “культурному діалозі” з системою світового медіаосвітнього досвіду та практики, вона має певну “перевагу” – відбирати та обирати найкраще з досягнутого. Узагальнюючи досвід зарубіжних колег як теоретичне підґрунтя вітчизняної медіаосвітньої моделі, зазначимо комплекси з окремих положень: 1) *теорії розвитку*

критичного мислення (Л. Мастерман, Ж. Гонне, Р. Фергюсон, Д. Букінгем та ін.), 2) *культурологічного підходу* (К. Безелгет, Е. Харт, Дж. Баукер, Б. Дункан, К. Ворсноп), 3) *семіотичної теорії* (Р. Барт, К. Метц, У. Еко), а також деякою мірою 4) *теорії задоволення потреб* (Дж. Гріпсруд) та *естетичні* (С. Халс, П. Ванел, Ю. М. Усов). Спільним для зазначених медіаосвітніх підходів є спрямування медіаосвітнього процесу на розвиток як аналітичного, критичного мислення у процесі “діалогу” з медіатекстами, так і аргументованого їх оцінювання, а також автономного ставлення до медіапродукції загалом та візуальної зокрема [6].

Зауважимо, що не менш важливим за критичне мислення у формуванні медіакультури учнів є творче медіасприймання. Тому теоретичним підґрунтям стимулювання розвитку творчого медіасприймання стали загальні *положення вітчизняної психології творчості* (В. П. Зінченко, В. О. Моляко та його школа), а також *методичні розробки* з формування візуального творчого медіасприймання (Н. І. Череповська, 2010).

З метою поглиблення подальшої розробки психолого-педагогічних засад вітчизняної медіаосвіти ми також продовжуємо працювати у напрямі інтеграції медіапедагогіки та медіапсихології.

Мета статті: визначення психолого-педагогічних принципів медіаосвіти та психологічних механізмів формування медіакультури учнів.

Завданнями роботи є: 1) розкриття суті загальних медіаосвітніх, педагогічних принципів; 2) визначення провідних психологічних принципів та механізмів формування медіакультури учнів; 3) висвітлення перших результатів всеукраїнського експерименту з впровадження медіаосвіти у ЗОШ.

1. Загальні медіаосвітні та педагогічні принципи. Формування медіакультури особистості ґрунтується на основних положеннях – принципах, що визначають:

- 1) систему вимог до медіаосвіти як специфічного освітнього напрямку;
- 2) систему вимог до змісту, організації й методики викладання медіаосвітнього курсу;
- 3) психологічні механізми, розвиток яких забезпечує це формування.

Відповідно система вимог до медіаосвітнього процесу формування особистісної медіакультури має три умовні плани: 1) медіаосвітній, 2) педагогічний, 3) психологічний.

Загальні принципи медіаосвіти. Медіаосвітні принципи формування медіакультури особистості становлять загальні системоутво-

рюючі психолого-педагогічні вимоги, які розкриваються у таких положеннях:

- в умовах інформаційного суспільства, повсюдного поширення медіакультури як нової реальності медіаосвіта є *обов'язковою*;

- медіаосвіта пов'язана з динамічними змінами в інформаційному та медійному просторі, й саме тому медіаосвітній процес для кожної особистості має тривати *протягом усього життя*;

- особливою місією медіаосвіти є роз'яснення *ілюзорності* та *репрезентативності* медіапродукції, зокрема й візуальної, яка не є точним відбиттям реальності; якщо ілюзорність полягає передусім у технічній природі медіавізуального образу, то репрезентативність – у конструюванні іншої “реальності”, яка презентує ті чи інші ідеологічні, моральні цінності, інтереси, за якими стоять певні групи людей, впливові авторитети, бізнесові корпорації, політичні сили й просто авторське бачення реальності журналістськими, а тим більше мистецькими професійними колами;

- медіаосвіта – *дослідницький процес*: практичні завдання мають переважати інформаційно-теоретичну частину; медіаосвіта дає учням загальні знання з медіаісторії, висвітлює закономірності функціонування ЗМК, сприяє формуванню індивідуального *медіа-імунітету* до негативного аспекту медіареальності;

- медіаосвіта має формувати *критичне мислення*, орієнтувати молодь на критичне сприймання медіапродукції, відчувувати від пасивного й бездумного її споживання, спрямовувати на розвиток автономного ставлення до інформації загалом й медіапродукції зокрема;

- медіаосвіта, як особлива галузь знань, формує не лише свідомого компетентного медіаспоживача, а й людину з незалежним від стереотипів мисленням, стимулює *розвиток її творчого потенціалу* як у процесі сприймання медіатекстів, так і у створенні власних медіаконтентів;

- набуті знання, навички, уміння повинні мати *практичний вихід* і реалізуватися у взаємодії з медіа, навчанні, здійсненні власних ідей, побутовій, комунікативній сферах тощо;

- медіаосвіта є новою *інтерактивною взаємодією* між учнями та вчителем, передбачає умови для діалогу, взаємного навчання;

- медіаосвіта спрямована насамперед на *групову форму навчання* й оптимізацію комунікативних здібностей учнів;

- динамічні зміни в ЗМК зумовлюють забезпечення педагогічного процесу винятково *активними, творчими, демократичними кадрами* [5].

Педагогічні принципи формування особистісної медіакультури учнів. Педагогічні, а точніше медіапедагогічні, принципи мають такі основні відгалуження, як: організація умов медіаосвітнього проце-

су; провідний метод формування медіакультури учнів; відбір навчального матеріалу:

1. **Принцип загальної організації медіаосвітнього процесу.** Суть принципу полягає у створенні відповідних умов, в яких можна здійснювати *систематичну практику* із засвоєння *спеціальних прийомів* критичного мислення, творчого сприймання медіатекстів. Це, у свою чергу, може призвести до утворення *настанов* свідомості особистості щодо критичного підходу у галузі медіа, творчої інтерпретації різноформатних медіатекстів. Тобто загальна настанова на критичне осмислення, творче сприймання медіатекстів дає змогу людині у процесі опрацювання медіаінформації послуговуватися тими чи іншими наборами прийомів.

Мисленнєві настанови понад усе легше при звичаїти на спеціальних заняттях, де застосовуватимуться конкретні вправи та приклади, які стимулюватимуть розвиток критичного мислення, творчого сприймання. Саме такі систематичні, впорядковані заняття можуть перетворити мисленнєві операції (вправи) на звичку/навичку.

На думку деяких спеціалістів, найбільш корисним для стимулювання розвитку критичного, творчого медіасприймання було б виділення певного періоду часу, ніж його непомітна інтеграція в навчальний процес при вивченні різних предметів. Авторитетні вчені вважають також, що однієї години щотижня протягом усього навчального циклу було б достатньо для того [6], аби ознайомити учнів з прийомами критичного мислення, творчого медіасприймання та засвоїти їх у процесі виконання практичних завдань.

Не менш важливою передумовою розвитку критичного мислення і творчого сприймання є *психологічна готовність* особистості до свідомого, активного споживання медіапродукції, на відміну від пасивного рекреаційного, розважального [3].

Отже, виникає потреба у впровадженні саме цільової медіаосвіти в ЗОШ на уроках медіакультури або як варіант – у проведенні систематичних факультативів чи занять у гуртках [2; 3].

2. **Принцип методики медіадосліджень.** Стимулювання розвитку критичного мислення, візуального медіасприймання, зокрема творчого, на нашу думку, необхідно здійснювати у спеціальному форматі – форматі дослідження, точніше, медіадослідження. Це зумовлено складністю як самого явища медіакультури, так і її елементів, що й вимагає більш структурованого методичного інструментарію, яким є метод дослідження. Як науковий метод дослідження, так і запропонований нами метод міні-медіадослідження завжди передбачають: 1) *мету*, 2) *спосіб*, за допомогою якого можна досягти цієї мети і 3) *результати*, які передбачається отримати по його завершенні. Тобто формат медіадослідження дає змогу організувати, уніфікувати про-

цес стимулювання розвитку як аналітичного, критичного мислення учнів, так і їх активного, творчого медіасприймання [2; 4; 5].

Застосовувати метод медіадослідження можна не тільки у процесі виконання практичних завдань (працюючи індивідуально, у парах, невеликих групах, усім класом), а й у форматі дискусій, диспутів, виховної години, у роботі медіа-клубів, медіа-гуртків [2; 3; 5].

3. Принцип відбору навчального матеріалу. Загальний принцип відбору матеріалу для дослідницьких занять ґрунтується на положенні “від простого до складного”. Наприклад, спочатку відбираємо й опрацюємо медіатексти для визначення операцій, алгоритмів критичного мислення, розвитку умінь обґрунтовувати свою думку, відшукувати й застосовувати аргументи, аргументовано доводити іншим свою думку щодо вміння нестандартно інтерпретувати, творчо переосмислювати сприйняті спочатку нескладні медіатексти, а потім вже й медіамистецьку продукцію (відео-арт, діджитал-арт, сайєнс-арт, нет-арт тощо).

Навчальний матеріал для медіадосліджень – це друковані тексти з газет, журналів, зразки поліграфії, візуальні, аудіовізуальні медіатексти, електронні медіатексти різного медіаформату, жанру тощо.

Відібрані медіатексти можуть бути створені як професіоналами, так і аматорами, дорослими або дітьми чи дітьми разом з дорослими.

Важливими критеріями відбору медіатекстів для проведення медіадосліджень є також:

- 1) відповідність змісту і форми медіатексту поставленій меті конкретного медіадослідження;
- 2) актуальність проблематики для кожної вікової аудиторії;
- 3) відсутність порнографії, навіювання, гострого психологічного напруження, страху, кривавих фізіологічних подробиць тощо – всього того, що підходить під визначення “психологічних ризиків” [6].

Крім зазначеного вище щодо відбору навчального матеріалу для проведення медіадосліджень, обов’язковим є постійне його оновлення (хоча в “арсеналі” медіапедагога можуть залишатися і зразки так званої “медіакласики”).

2. Психологічні принципи медіаосвіти та психологічні механізми формування медіакультури учня. Перед тим як визначити психологічні принципи та механізми формування особистісної медіакультури, необхідно установити їх теоретичні засади. Методологічну основу формування медіакультури учнів становить комплекс положень існуючих медіаосвітніх теорій і передусім таких, як теорія розвитку критичного мислення, культурологічна, семантична теорії медіаосвіти [1], а також положення вітчизняної психології творчості (В. О. Моляко) та методичні розробки автора з формування візуально-творчого медіасприймання [2; 3; 5; 6].

Аналіз змісту існуючих медіаосвітніх теорій, їх суті, педагогічної мети дає підстави для певних висновків. По-перше, кожна з медіа-теорій можна застосовувати відповідно до поставленої мети, теми, певної групи практичних завдань. Наприклад, розвиваючи здатність до критичного мислення у процесі аналізу теленовін, доречно застосовувати теорії “критичного мислення”, а розвивати критичне мислення не лише на матеріалі теленовін, а й інших форматів медіатекстів доречно за допомогою тієї ж таки “культурологічної”, а також “семіотичної” теорій; застосовувати прийоми “естетичної” теорії доцільно у процесі виховання естетичних смаків учнів, їх розуміння “екранної мови”, розвитку умінь оцінювати художні медіатексти; формуючи медіаімунітет учнів, можна застосовувати засоби “захисної” (“ін’єкційної”, “протекційоністської”) теорії тощо.

По-друге, зазначені теорії багато в чому збігаються між собою і майже кожна з них передбачає на практиці розвиток таких універсальних якостей людини, як *цілеспрямованість* на засвоєння медіаосвітнього курсу та *аналітичне, критичне* сприймання й осмислення медіатекстів.

Слід зважати також на те, що не менш важливою за психологічну готовність до медіаосвіти та критичне мислення когнітивною якістю людини є її здатність до творчості, *творчого опрацювання інформації* й медіатекстової зокрема. Тому ми акцентуємо увагу на значущості стимулювання розвитку цієї універсальної якості для формування медіакультури учня. Так, розроблений нами Модуль 2 “Візуальна та аудіовізуальна медіакультура” у програмі “Медіакультура” та робочому зошиті учня, а також інші роботи окрім розвитку критичного мислення передбачають розвиток творчого потенціалу учня та його творчого медіасприймання зокрема [2; 3; 4; 5; 6].

Крім того, близькою до творчого осмислення інформації є здатність людини до перенесення, *практичного* застосування сприйнятого у будь-яких сферах життя. У свою чергу, близьким до практичної площини є й *комунікаційний* план, який оптимізується за допомогою сприйнятої медіатекстової інформації, власно створених медіаконтентів.

Отже, на нашу думку, психологічними принципами у медіаосвітньому процесі можна вважати:

1) **принцип мотивації** як спрямованість на свідоме ставлення до медіакультури й до власної медіакультури зокрема;

2) **принцип критичного мислення** як конструктивний аналіз та аргументоване оцінювання медіатекстової інформації;

3) **принцип творчого медіасприймання** як творче опрацювання, переосмислення змісту та форми медіатекстів;

4) **принцип прагматичного ставлення до медіаінформації як практичного застосування**, сприйнятого у навчанні, роботі, дозвіллі, відпочинку, реалізації власних ідей, у побуті, поведінці, у житті загалом;

5) *принцип комунікації* як поліпшення спілкування з іншими за допомогою інформації сприйнятих медіатекстів, за допомогою створення власних медіапродуктів.

Психологічні медіаосвітні принципи реалізуються за допомогою *психологічних механізмів* – психологічних станів, процесів, явищ. За своєю суттю вони є засобами, удосконалення яких сприяє формуванню потрібної якості особистості. Наприклад, розвиток такого психологічного механізму, як здатність до критичного мислення, може привести до утворення такої психологічної якості, як критичне ставлення до медіапродукції, критичного медіастилю загалом. Отже, стимуляція “запуску” психологічних механізмів забезпечує реалізацію того чи іншого педагогічного впливу.

У нашому контексті психологічними механізмами, які дають змогу успішно формувати медіакультуру учнів, є: 1) *психологічна готовність, спрямованість особистості* на підвищення власної медіакультури й, відповідно, на свідоме ставлення до медіареальності, медіапродукції; 2) *здатність до критичного мислення*, 3) *здатність до творчого сприймання, переосмислення, творчої інтерпретації*; 4) *здатність до перенесення у практичну площину* опрацьованої медіатекстової інформації; 5) *здатність до оптимальної комунікації* на підставі сприйнятої, осмисленої, оціненої різноформатної медіапродукції за допомогою ефективного застосування медіазасобів та мультимедійних технологій.

3. Результати дослідження. У рамках всеукраїнського експерименту проведено емпіричне дослідження візуальної медіакультури старшокласників ЗОШ, однією з цілей якого було виявлення особливостей когнітивних способів обробки візуальних медіатекстів: критичного мислення, творчого сприймання

Дослідження показали, що за показником “критичного мислення” найчастіше аналізують візуальні медіатексти близько 28% учнів; оцінюють його на підставі аналізу – також 28%; здатні “побачити” приховані смисли – 26,5% старшокласників.

За показником “творчого сприймання” респонденти самовизначилися так: переглядаючи візуальні медіатексти, встановити їх аналогію з іншими джерелами здатні 25% учнів; подумки доповнюють переглянуте 26%, а “відкидають” зайве, на їх думку, – 20%; подумки змінюють сюжетну лінію, поведінку героїв, вигадують іншу кінцівку близько 17% учнів; перекласти несмішний фрагмент на гумор здатні 23,5% респондентів.

Отримані дані свідчать про те, що за шкалою “часто” лише близько третини опитаних старшокласників інтелектуально активно опрацьовують візуальну медіаінформацію різноманітних форматів; за шкалою “постійно” цифровий показник активної інтелектуальної обробки інформації трохи більший за 10%. Отже, менше половини опитаних

старшокласників експериментальних шкіл “постійно” й “часто” аналізують та переосмислюють сприйняту візуальну медіаінформацію.

Результати дослідження переконливо демонструють проблему індивідуальної медіакультури учнів на рівні когнітивної обробки медіавізуальної інформації. Це, у свою чергу, вказує як на необхідність нагального впровадження медіаосвіти у школи, оснащення медіаосвітнього процесу не лише технічною базою, а й медіапедагогічними кадрами та дієвим методичним інструментарієм.

Висновки. Отже, загальними принципами формування візуальної медіакультури особистості є основні положення, які визначають систему медіаосвітніх, педагогічних та психологічних вимог.

Зміст медіаосвіти відображено у її загальних принципах. Педагогічні принципи охоплюють створення сприятливих умов медіаосвітнього процесу, методичну систему впливу процесу формування, а також відбору методичного матеріалу та критерії цього відбору.

Успішність поставленої мети формування особистісної візуальної медіакультури залежить від таких психологічних принципів, як мотивація на свідоме ставлення до інформації, підвищення власної медіакультури; критичність мислення; креативність сприймання; прагматичне ставлення до медіаінформації; комунікації. Реалізація психологічних принципів медіаосвіти здійснюється за допомогою розвитку таких психологічних механізмів, як: 1) спрямованість особистості на свідоме ставлення до медіареальності і відповідно її психологічна готовність до підвищення рівня своєї медіакультури; 2) аналітичне, критичне мислення; 3) творче медіасприймання; 4) здатність до перенесення сприйнятого у практичну площину; 5) здатність до комунікації, оптимізації спілкування.

Саме завдяки розвитку цих психологічних механізмів у сприятливих педагогічних умовах медіаосвітніми засобами може бути сформована особистісна візуальна медіакультура учнів – головна мета медіаосвіти ЗОШ.

Лабораторія психології ЗМК та медіаосвіти ІСПП НАПН України продовжує перспективні теоретико-дослідницькі розробки, спрямовані як на вдосконалення вітчизняної медіаосвітньої моделі, так і медіаосвітній процес загалом. Напрямами досліджень є: визначення місця психології і медіапсихології, зокрема у медіаосвітньому процесі, з'ясування вікових особливостей та змін медіасприйняття, виявлення медійного впливу на дітей різного віку, формування оптимальних когнітивних медіастилів і їх універсальне застосування та ін.

Література

1. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / ред.-упор.: В. Ф. Іванов, О. В. Волошенко; за наук. ред. В. В. Різуна. – К.: Центр вільної преси, 2012. – 352 с.

2. Програма курсу за вибором для учнів 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів “Медіакультура” / Л. А. Найдьонова, О. Т. Баришполець, О. Є. Голубева, Г. В. Мироненко та ін.; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. – К., 2012. – 43 с.
3. Робочий зошит курсу за вибором для учнів 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів “Медіакультура” / Л. А. Найдьонова, О. Т. Баришполець, О. Є. Голубева та ін.; [упоряд. Г. В. Мироненко]; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. – К., 2012. – 100 с.
4. Череповська Н. І. Медіа-освіта в сучасній школі / Н. І. Череповська // Соціальний педагог. – 2009. – № 6. – С. 15–26.
5. Череповська Н. І. Медіакультура та медіаосвіта учнів ЗОШ. Візуальна медіакультура / Наталія Череповська – К. : Шкільний світ, 2010. – 128 с.
6. Череповська Н. І. На допомогу медіапедагогові: Методика дослідження візуальних медіаекстів на уроках з медіакультури / Н. І. Череповська // Соціальний педагог. – 2011. – № 4 (64). – С. 43–48.

Череповская Н. И. Психолого-педагогические принципы школьного медиаобразования

Рассмотрены актуальность медиаобразования как средства оптимальной медиасоциализации молодежи. Освещены теоретические основы формирования медиакультуры личности: общие принципы медиаобразования, медиапедагогические принципы, психологические принципы развития качеств личности, необходимые для успешной адаптации в мире медиареальности. Показано, что психологические принципы формирования медиакультуры учащихся реализуются в условиях развития таких психологических механизмов, как готовность к повышению собственной медиакультуры, критическое мышление, творческое медиавосприятие, практическое применение обработанной медиаинформации, улучшение коммуникации. Даны результаты исследования визуальной медиакультуры старшеклассников.

Ключевые слова: медиаобразовательные принципы, медиапедагогические принципы, психологические принципы медиаобразования, психологические механизмы формирования медиакультуры учащихся.

Cherepovska N. I. Psychological and Pedagogical Principals of the School Media Education

The paper considers the relevance of media education as a means of optimal media socialization of young people. Elucidated has been the theoretical background of developing media culture of an individual which involves: the general principles of media education, the media pedagogical principles of learning, psychological principles of personal qualities necessary for successful adaptation in the media world of reality. Psychological principles of media culture students are realized in terms of psychological mechanisms such as a willingness to improve their own media culture, critical thinking, creative media perception, practical application of the developed media information, improved communication. Provided is a study of the visual media culture of high school students.

Key words: media education principles, media pedagogical principles, psychological principles of media education, psychological mechanisms of media culture students.

© Череповська Н. В.